

► B **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057**
z dnia 24 czerwca 2021 r.
ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE)
nr 1296/2013
 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r.	L 795	1	29.2.2024
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3236 z dnia 19 grudnia 2024 r.	L 3236	1	23.12.2024
► <u>M3</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1913 z dnia 18 września 2025 r.	L 1913	1	19.9.2025

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 421 z 26.11.2021, s. 75 (2021/1057)

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (UE) 2021/1057**

z dnia 24 czerwca 2021 r.

**ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz
uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013**

SPIS TREŚCI

Część I	Przepisy ogólne
Artykuł 1	Przedmiot
Artykuł 2	Definicje
Artykuł 3	Cele ogólne EFS+ i metody wdrażania
Artykuł 4	Cele szczegółowe EFS+
Artykuł 5	Budżet
Artykuł 5a	Przepisy szczegółowe dotyczące przeglądu śródkresowego i związanej z nim elastyczności komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym
Artykuł 6	Równouprawnienie płci, równe szanse i niedyskryminacja
Część II	Wdrażanie w ramach zarządzania dzielonego
Rozdział I	Wspólne przepisy dotyczące programowania
Artykuł 7	Spójność i koncentracja tematyczna
Artykuł 8	Przestrzeganie Karty
Artykuł 9	Partnerstwo
Artykuł 10	Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących
Artykuł 11	Wsparcie na zatrudnienie ludzi młodych
Artykuł 12	Wsparcie na rzecz stosownych zaleceń dla poszczególnych krajów
Artykuł 12a	Wsparcie na rzecz realizacji celów STEP
Artykuł 12b	Wsparcie na rzecz łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęsk żywiołowych
Artykuł 12c	Wspieranie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa
Artykuł 12d	Wsparcie na dostosowanie się do dekarbonizacji
Rozdział II	Wsparcie ogólne z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym
Artykuł 13	Zakres stosowania
Artykuł 14	Innowacyjne działania społeczne
Artykuł 15	Współpraca transnarodowa
Artykuł 16	Kwalifikowalność
Artykuł 17	Wskaźniki i sprawozdawczość
Rozdział III	Wsparcie z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej
Artykuł 18	Zakres stosowania
Artykuł 19	Zasady

▼B

Artykuł 20	Treść priorytetu
Artykuł 21	Kwalifikowalność operacji
Artykuł 22	Kwalifikowalność wydatków
Artykuł 23	Wskaźniki i sprawozdawczość
Artykuł 24	Audyt
Część III	Wdrażanie w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego
Rozdział I	Cele operacyjne
Artykuł 25	Cele operacyjne
Rozdział II	Kwalifikowalność
Artykuł 26	Działania kwalifikowalne
Artykuł 27	Kwalifikujące się podmioty
Artykuł 28	Zasady horyzontalne
Artykuł 29	Udział państw trzecich
Rozdział III	Przepisy ogólne
Artykuł 30	Formy finansowania unijnego i metody wdrażania
Artykuł 31	Program prac
Artykuł 32	Monitorowanie i sprawozdawczość
Artykuł 33	Ochrona interesów finansowych Unii
Artykuł 34	Ewaluacja
Artykuł 35	Audyty
Artykuł 36	Informacja, komunikacja i promocja
Część IV	Przepisy końcowe
Artykuł 37	Wykonywanie przekazanych uprawnień
Artykuł 38	Procedura komitetowa dla komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym
Artykuł 39	Komitet utworzony na mocy art. 163 TFUE
Artykuł 40	Przepisy przejściowe dla komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym
Artykuł 41	Przepisy przejściowe dla komponentu EaSI
Artykuł 42	Wejście w życie
ZAŁĄCZNIK I	Wspólne wskaźniki dotyczące wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym
ZAŁĄCZNIK II	Wspólne wskaźniki dotyczące działań w ramach EFS+ ukierunkowanych na włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. I), zgodnie z art. 7 ust. 5 akapit pierwszy
ZAŁĄCZNIK III	Wspólne wskaźniki dotyczące wsparcia z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej
ZAŁĄCZNIK IV	Wskaźniki dotyczące komponentu EaSI

▼B**CZĘŚĆ I**
PRZEPISY OGÓLNE*Artykuł 1***Przedmiot**

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), który obejmuje dwa komponenty: komponent objęty zarządzaniem dzielonym (zwany dalej „komponentem EFS+ objętym zarządzaniem dzielonym”) oraz komponent „Zatrudnienie i innowacje społeczne” (zwany dalej „komponentem EaSI”).

Niniejsze rozporządzenie określa cele EFS+, jego budżet na lata 2021–2027, metody wdrażania, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

*Artykuł 2***Definicje**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „uczenie się przez całe życie” oznacza wszystkie formy uczenia się, a mianowicie formalne, pozaformalne i nieformalne, odbywające się na wszystkich etapach życia, którego wynikiem jest rozwój lub aktualizacja wiedzy, umiejętności, kompetencji i postaw lub uczestnictwo w życiu społecznym w perspektywie osobistej, obywatelskiej, kulturowej, społecznej lub zawodowej, w tym korzystanie z usług poradnictwa i doradztwa; obejmuje wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem, kształcenie ogólne, kształcenie i szkolenie zawodowe, kształcenie na poziomie wyższym, edukację dorosłych, pracę z młodzieżą i inne formy uczenia się poza formalnym kształceniem i szkoleniem oraz co do zasady promuje współpracę międzysektorową i elastyczne ścieżki uczenia się;
- 2) „obywatel państwa trzeciego” oznacza osobę niebędącą obywatelem Unii, w tym bezpaństwowców i osoby o nieokreślonym obywatelstwie;
- 3) „podstawowa pomoc materialna” oznacza towary, które zaspokajają podstawowe potrzeby człowieka i są niezbędne do godnego życia, takie jak odzież, środki higieny, w tym produkty higieniczne dla kobiet, i materiały szkolne;
- 4) „grupa w niekorzystnej sytuacji” oznacza grupę osób w trudnej sytuacji w tym osoby doświadczające ubóstwa, wykluczenia społecznego lub dyskryminacji w wielu wymiarach lub zagrożone takimi zjawiskami;
- 5) „kompetencje kluczowe” oznaczają wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne wszystkim ludziom, na każdym etapie ich życia, do osobistego rozwoju i spełnienia, zatrudnienia, włączenia społecznego i aktywnej postawy obywatelskiej, a mianowicie umiejętność czytania i pisanie; wielojęzyczność; matematyka, nauki przyrodnicze, technologia, sztuka i inżynieria; kompetencje cyfrowe; umiejętność korzystania z mediów; umiejętności personalne, umiejętności społeczne i zdolność do uczenia się; umiejętności w zakresie aktywnej postawy obywatelskiej; przedsiębiorczość; kulturowa i międzykulturowa wrażliwość i ekspresja oraz myślenie krytyczne;

▼B

- 6) „osoby najbardziej potrzebujące” oznaczają osoby fizyczne, w tym osoby indywidualne, rodziny, gospodarstwa domowe lub grupy osób, w tym dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji i osoby bezdomne, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów określonych przez właściwe władze krajowe w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym unikaniu konfliktu interesów, oraz mogących zawierać elementy umożliwiające dotarcie do osób najbardziej potrzebujących na pewnych obszarach geograficznych;
- 7) „odbiorcy końcowi” oznaczają osoby najbardziej potrzebujące, które otrzymują wsparcie określone w art. 4 ust. 1 lit. m);
- 8) „innowacja społeczna” oznacza działanie, które zarówno w odniesieniu do swoich celów, jak i środków ma społeczny charakter, a w szczególności każde działanie odnoszące się do rozwoju i realizacji nowych idei dotyczących produktów, usług, praktyk i modeli, które to działanie jednocześnie zaspokaja potrzeby społeczne i tworzy nowe relacje społeczne lub współpracę społeczną między organizacjami publicznymi, społeczeństwa obywatelskiego lub prywatnymi, i w ten sposób przynosi korzyści społeczeństwu oraz zwiększa jego zdolność do działania;
- 9) „środek towarzyszący” oznacza działanie wykraczające poza dystrybucję żywności lub podstawowej pomocy materialnej, mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przyczynienie się do wyeliminowania ubóstwa, takie jak kierowanie osób do służb świadczących usługi społeczne i zdrowotne, w tym wsparcie psychologiczne, lub świadczenie takich usług, udzielanie stosownych informacji na temat usług publicznych lub udzielanie porad dotyczących gospodarowania budżetem domowym;
- 10) „eksperyment społeczny” oznacza interwencję w zakresie polityki, która służy podjęciu innowacyjnych działań w odpowiedzi na potrzeby społeczne i jest realizowana na małą skalę i w warunkach zapewniających możliwość mierzenia jej wpływu, zanim zostanie wdrożona w innych kontekstach, w tym geograficznych i sektorowych, lub w większej skali, jeżeli jej rezultaty okażą się pozytywne;
- 11) „partnerstwo transgraniczne” oznacza strukturę współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia, partnerami społecznymi lub społeczeństwem obywatelskim, zlokalizowaną w co najmniej dwóch państwach członkowskich;
- 12) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego obrót roczny lub bilans roczny wynosi mniej niż 2 000 000 EUR;
- 13) „przedsiębiorstwo społeczne” oznacza przedsiębiorstwo, niezależnie od jego formy prawnej, w tym podmioty ekonomii społecznej, lub osobę fizyczną, które:
 - a) zgodnie z umową spółki, statutem spółki lub innym dokumentem prawnym, który może skutkować odpowiedzialnością na podstawie przepisów państwa członkowskiego, w którym przedsiębiorstwo społeczne ma siedzibę, ma za główny cel społeczny osiągnięcie wymiernych, pozytywnych skutków społecznych, które mogą obejmować skutki środowiskowe, raczej niż generowanie zysków do innych celów, oraz które świadczy usługi lub dostarcza towary przynoszące zysk społeczny lub stosuje metody wytwarzania towarów lub usług, które urzeczywistniają cele społeczne;

▼ B

- b) wykorzystuje swoje zyski przede wszystkim do osiągnięcia swojego głównego celu społecznego i posiada z góry określone procedury i zasady, które zapewniają, by podział zysków nie wpływał negatywnie na główny cel społeczny;
 - c) jest zarządzane w przedsiębiorczy, partycypacyjny, odpowiedzialny i przejrzysty sposób, w szczególności przez włączanie pracowników, klientów i zainteresowanych stron, na których działalność gospodarcza przez nie prowadzona ma wpływ;
- 14) „wartość odniesienia” oznacza wartość wykorzystywaną do określania celów końcowych w zakresie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu oraz opartą na istniejących lub wcześniejszych podobnych interwencjach;
 - 15) „koszt zakupu żywności lub podstawowej pomocy materialnej” oznacza faktyczny koszt związany z zakupem żywności lub podstawowej pomocy materialnej przez beneficjenta; koszt ten nie jest ograniczony do ceny żywności lub podstawowej pomocy materialnej;
 - 16) „mikrofinansowanie” obejmuje gwarancje, mikrokredyty, finansowanie kapitałowe i quasi-kapitałowe, połączone z towarzyszącymi usługami rozwoju biznesu, takimi jak usługi świadczone w formie doradztwa indywidualnego, szkolenia i mentoringu, skierowane do osób i mikroprzedsiębiorstw mających trudności z dostępem do kredytów na potrzeby działalności zawodowej oraz przynoszącej dochody;
 - 17) „działanie łączone” oznacza działanie wspierane z budżetu Unii, w tym działanie w ramach instrumentu łączonego lub platformy łączonej zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii ze zwrotnymi formami wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
 - 18) „podmiot prawny” oznacza osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa unijnego, krajowego, lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i zdolność do działania we własnym imieniu, wykonywania praw i podlegania obowiązkom, lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego;
 - 19) „wspólny wskaźnik rezultatu bezpośredniego” oznacza wspólny wskaźnik rezultatu, który mierzy skutki w okresie czterech tygodni od dnia, w którym uczestnik zakończył udział w operacji;
 - 20) „wspólny wskaźnik rezultatu długoterminowego” oznacza wspólny wskaźnik rezultatu, który mierzy skutki po upływie sześciu miesięcy od dnia, w którym uczestnik zakończył udział w operacji.

2. Definicje zawarte w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 mają również zastosowanie do komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym.

*Artykuł 3***Cele ogólne EFS+ i metody wdrażania**

1. Celem EFS+ jest wspieranie państw członkowskich i regionów w dążeniu do wysokich poziomów zatrudnienia, sprawiedliwej ochrony socjalnej oraz wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej przygotowanej na przyszły świat pracy, a także integracyjnych i spójnych społeczeństw, które dążą do wyeliminowania ubóstwa i do urzeczywistnienia zasad określonych w Europejskim filarze praw socjalnych.

2. EFS+ wspiera i uzupełnia polityki państw członkowskich oraz wnosi wartość dodaną w te polityki w celu zapewnienia równych szans, równego dostępu do rynku pracy, sprawiedliwych i wysokiej jakości warunków pracy, ochrony socjalnej i włączenia społecznego, w szczególności z naciskiem na wysokiej jakości, włączające kształcenie i szkolenie, uczenie się przez całe życie, inwestycje w dzieci i ludzi młodych oraz dostęp do podstawowych usług.

3. EFS+ jest wdrażany:

- a) w ramach zarządzania dzielonego – w odniesieniu do części pomocy, która odpowiada celom szczegółowym określonym w art. 4 ust. 1 (komponent EFS+ objęty zarządzaniem dzielonym); oraz
- b) w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego – w odniesieniu do części pomocy, która odpowiada celom określonym w art. 4 ust. 1 i art. 25 (komponent EaSI).

*Artykuł 4***Cele szczegółowe EFS+**

1. EFS+ wspiera następujące cele szczegółowe w obszarach polityki dotyczących zatrudnienia i mobilności pracowników, kształcenia, włączenia społecznego, w tym przyczyniania się do eliminowania ubóstwa, przez co przyczynia się również do celu polityki „Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych”, o którym mowa w art. 5 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/1060:

- a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;
- b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy;
- c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;

▼B

- d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia;
- e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego;
- f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej;
- h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji;
- i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów;
- j) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie;
- k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
- l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;
- m) przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne.

▼B

2. Przez działania realizowane w ramach komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym z myślą o osiągnięciu celów szczegółowych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, EFS+ przyczynia się do innych celów polityki wymienionych w art. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, a w szczególności celów dotyczących:

- a) bardziej inteligentnej Europy przez rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, kluczowych technologii przyszłości i transformacji przemysłowej, współpracy sektorowej w zakresie umiejętności i przedsiębiorczości, szkolenia naukowców, tworzenia sieci kontaktów i partnerstw między instytucjami szkolnictwa wyższego, placówkami kształcenia i szkolenia zawodowego, ośrodkami badawczymi i centrami technologicznymi oraz przedsiębiorstwami i klastrami, oraz wsparcia dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz na rzecz ekonomii społecznej;
- b) bardziej przyjaznej dla środowiska niskoemisyjnej Europy przez usprawnianie systemów kształcenia i szkolenia niezbędnych do dostosowania umiejętności i kwalifikacji, podnoszenia kwalifikacji wszystkich, w tym siły roboczej, tworzenia nowych miejsc pracy w sektorach związanych ze środowiskiem, klimatem, energią, gospodarką o obiegu zamkniętym oraz biogospodarką.

3. W przypadkach, gdy jest to absolutnie niezbędne jako środek tymczasowy w odpowiedzi na wyjątkowe lub nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w art. 20 rozporządzenia (UE) 2021/1060, i na okres nieprzekraczający 18 miesięcy, EFS+ może wspierać:

- a) finansowanie rozwiązań w zakresie pracy w zmniejszonym wymiarze czasu bez wymogu, by były one powiązane z aktywnymi środkami;
- b) dostęp do opieki zdrowotnej, w tym dla osób, które nie są bezpośrednio zagrożone trudną sytuacją społeczno-ekonomiczną.

4. W przypadku gdy – na wniosek złożony przez dane państwo członkowskie – Komisja stwierdzi, że spełnione są warunki określone w ust. 3, przyjmuje ona decyzję wykonawczą określającą okres, w którym zezwala się na tymczasowe dodatkowe wsparcie z EFS+.

5. Komisja monitoruje wdrożenie ust. 3 niniejszego artykułu i ocenia, czy tymczasowe dodatkowe wsparcie z EFS+ jest wystarczające w celu ułatwienia korzystania ze wsparcia z EFS+ w odpowiedzi na wyjątkowe lub nadzwyczajne okoliczności. Na podstawie swojej oceny Komisja, w stosownych przypadkach, przedstawia wnioski dotyczące zmian niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do wymogów koncentracji tematycznej określonych w art. 7, z wyjątkiem wymogu koncentracji tematycznej określonego w art. 7 ust. 5 i 6.

*Artykuł 5***Budżet**

1. Pula środków finansowych na wdrażanie EFS+ na okres 2021–2027 r. wynosi 87 995 063 417 EUR w cenach z 2018 r.

▼ **B**

2. Część puli środków finansowych na wdrażanie komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na rzecz realizacji w państwach członkowskich i regionach celu „inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, wynosi 87 319 331 844 EUR w cenach z 2018 r., z czego kwotę 175 000 000 EUR przeznacza się na współpracę transnarodową na rzecz przyspieszenia transferu i umożliwienia zastosowania na większą skalę innowacyjnych rozwiązań, o której mowa w art. 25 lit. i) niniejszego rozporządzenia, zaś kwotę 472 980 447 EUR w cenach z 2018 r. – jako dodatkowe finansowanie na rzecz regionów najbardziej oddalonych, określonych w art. 349 TFUE, oraz regionów na poziomie NUTS 2 spełniających kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6 w sprawie przepisów szczególnych dla Celu 6 w ramach Funduszy Strukturalnych w Finlandii, Norwegii i Szwecji załączonego do Aktu przystąpienia z 1994 r. (zwanego dalej „Protokołem nr 6”).

3. Część puli środków finansowych na wdrażanie komponentu EaSI na okres 2021–2027 r. wynosi 675 731 573 EUR w cenach z 2018 r.

4. Kwota, o której mowa w ust. 3, może być również wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną w ramach wdrażania komponentu EaSI, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrolę, audyt i ewaluację, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.

▼ **M3***Artykuł 5a*

Przepisy szczegółowe dotyczące przeglądu śródkresowego i związanej z nim elastyczności komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

1. W 2026 r. Komisja wypłaca 1,5 % łącznego wsparcia z EFS+, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, jako dodatkowe jednorazowe płatności zaliczkowe. Ten odsetek dodatkowych jednorazowych płatności zaliczkowych w 2026 r. zwiększa się do 9,5 % w przypadku programów obejmujących co najmniej jeden region na poziomie NUTS 2 graniczący z Rosją, Białorusią lub Ukrainą, pod warunkiem że program nie obejmuje całego terytorium danego państwa członkowskiego. Jednak w przypadku gdy w państwie członkowskim regiony na poziomie NUTS 2 graniczące z Rosją, Białorusią lub Ukrainą są uwzględnione wyłącznie w programach obejmujących całe terytorium danego państwa członkowskiego, zwiększony odsetek również ma zastosowanie do takich programów.

2. Dodatkowe jednorazowe płatności zaliczkowe, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mają zastosowanie wyłącznie w przypadku zatwierdzenia w związku z przeglądem śródkresowym realokacji co najmniej 10 % zasobów finansowych programu na co najmniej jeden z odrębnych priorytetów ustanowionych zgodnie z art. 12a, 12c lub 12d (zwaną dalej „progiem 10 %”), pod warunkiem przedłożenia Komisji wniosku o zmianę programu do dnia 31 grudnia 2025 r.

Do progu 10 % wlicza się również następujące realokacje w ramach tego samego programu:

▼ **M3**

- a) realokacja w związku z przeglądem śródkresowym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) lub Funduszu Spójności na co najmniej jeden z odrębnych priorytetów ustanowionych dla celów szczegółowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (vi) i (vii), lit. b) pkt (v), (ix), (xi) i (xii), lit. c) pkt (iii), lit. d) pkt (vii) i lit. e) pkt (iii) i (iv) rozporządzenia (UE) 2021/1058;
 - b) realokacja w związku z przeglądem śródkresowym z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) na odrębne priorytety ustanowione w celu wspierania inwestycji przyczyniających się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 ⁽¹⁾ lub do promowania dostępu do przystępnych cenowo mieszkań zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1056;
 - c) realokacja z EFRR lub Funduszu Spójności na odrębne priorytety dotyczące celów szczegółowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) pkt (vi) oraz lit. b) pkt (ix) rozporządzenia (UE) 2021/1058, z EFS+ na odrębne priorytety ustanowione na podstawie art. 12a niniejszego rozporządzenia lub z FST na odrębne priorytety ustanowione w celu wspierania inwestycji przyczyniających się do osiągnięcia celów STEP, zatwierdzona w zmianie programu przed przeglądem śródkresowym;
 - d) realokacja z EFRR lub Funduszu Spójności na priorytety ustanowione dla celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) pkt (v) rozporządzenia (UE) 2021/1058, zatwierdzona w zmianie programu od dnia 1 stycznia 2025 r.
3. Przy obliczaniu kwoty odpowiadającej progowi 10 % nie uwzględnia się następujących zasobów:
- a) zasoby z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1056;
 - b) dodatkowe finansowanie dla regionów najbardziej oddalonych, o którym mowa w art. 110 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/1060;
 - c) zasoby realokowane na co najmniej jeden odrębny priorytet ustanowiony w celu wspierania reagowania na skutki klęsk żywiołowych na podstawie art. 12b niniejszego rozporządzenia lub w odniesieniu do celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (x) rozporządzenia (UE) 2021/1058.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

▼ M3

4. Dodatkowe jednorazowe płatności zaliczkowe należne państwu członkowskiemu i wynikające ze zmian programu na podstawie realokacji na odrębne priorytety, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zalicza się jako płatności dokonane w 2025 r. do celów obliczenia kwot podlegających umorzeniu na podstawie art. 105 rozporządzenia (UE) 2021/1060, pod warunkiem że wnioski o zmianę programu przedłożono Komisji do dnia 31 grudnia 2025 r.

5. W drodze odstępstwa od art. 63 ust. 2 i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 terminem końcowym kwalifikowalności wydatków i umorzenia jest dzień 31 grudnia 2030 r. w przypadku zatwierdzenia zmian programu polegających na realokacji co najmniej 10 % zasobów finansowych programu na co najmniej jeden z odrębnych priorytetów, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

6. W przypadku gdy państwo członkowskie ma tylko jeden program obejmujący całe terytorium i jest on finansowany z EFRR, Funduszu Spójności, EFS+ i FST, odstępstwo, o którym mowa w ust. 5, ma zastosowanie, jeśli co najmniej 7 % zasobów finansowych programu jest realokowanych na co najmniej jeden z odrębnych priorytetów, o których mowa w ust. 2.

7. W odniesieniu do programów, o których mowa w ust. 5 i 6 niniejszego artykułu, w przypadku gdy rozporządzenie (UE) 2021/1060 ustanawia termin końcowy na potrzeby stosowania wymogów dotyczących ram realizacji celów, zarządzania finansami, sprawozdawczości i oceny, przyjmuje się, że termin ten odnosi się do tej samej daty w następnym roku. Dodatkowo, w drodze odstępstwa od art. 2 pkt 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w przypadku takich programów przyjmuje się, że ostatni rok obrachunkowy odnosi się do okresu od dnia 1 lipca 2030 r. do dnia 30 czerwca 2031 r.

8. W drodze odstępstwa od art. 112 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalną stopę dofinansowania w odniesieniu do priorytetów w programach obejmujących co najmniej jeden region na poziomie NUTS 2 graniczący z Rosją, Białorusią lub Ukrainą zwiększa się o 10 punktów procentowych powyżej mającej zastosowanie stopy dofinansowania, przy czym nie może ona przekroczyć 100 %. Wyższa stopa dofinansowania nie ma zastosowania do programów obejmujących całe terytorium danego państwa członkowskiego, chyba że te regiony na poziomie NUTS 2 są uwzględnione wyłącznie w programach obejmujących całe terytorium danego państwa członkowskiego.

Odstępstwo przewidziane w akapicie pierwszym niniejszego ustępu ma zastosowanie wyłącznie w przypadku zatwierdzenia realokacji co najmniej 10 % zasobów finansowych programu na co najmniej jeden z odrębnych priorytetów, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, pod warunkiem przedłożenia Komisji wniosku o zmianę programu do dnia 31 grudnia 2025 r.

9. Oprócz oceny wyników przeglądu śródkresowego, która ma zostać przedłożona dla każdego programu zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, państwa członkowskie mogą ponownie przedłożyć Komisji do dnia 31 grudnia 2025 r. ocenę uzupełniającą oraz związane z nią wnioski o zmiany programu, uwzględniając możliwość dotyczącą odrębnych priorytetów ustanowionych zgodnie z art. 12a, 12c lub 12d niniejszego rozporządzenia. Zastosowanie mają terminy określone w art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

*Artykuł 6***Równouprawnienie płci, równe szanse i niedyskryminacja**

Państwa członkowskie i Komisja wspierają konkretne ukierunkowane działania promujące zasady horyzontalne, o których mowa w art. 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 i art. 28 niniejszego rozporządzenia, objęte zakresem któregośkolwiek z celów EFS+. Działania te mogą obejmować działania służące zapewnieniu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, oraz promowaniu przejścia od opieki stacjonarnej lub instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej.

Dzięki EFS+ państwa członkowskie i Komisja dążą do zwiększenia uczestnictwa kobiet w zatrudnieniu, a także do lepszego godzenia życia zawodowego i prywatnego, zwalczania feminizacji ubóstwa oraz dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy oraz w kształceniu i szkoleniu.

CZĘŚĆ II

WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO*ROZDZIAŁ I****Przepisy wspólne dotyczące programowania****Artykuł 7***Spójność i koncentracja tematyczna**

1. Państwa członkowskie programują swoje zasoby z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, priorytetowo traktując interwencje, które dotyczą wyzwań wskazanych w semestrze europejskim, w tym w swoich krajowych programach reform i w stosownych zaleceniach dla poszczególnych krajów, przyjętych zgodnie z art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4 TFUE, oraz uwzględniają zasady i prawa określone w Europejskim filarze praw socjalnych, a także w krajowych i regionalnych strategiach odnoszących się do celów EFS+, przyczyniając się tym samym do realizacji celów określonych w art. 174 TFUE.

Państwa członkowskie i, w stosownych przypadkach, Komisja wspierają synergię oraz zapewniają koordynację, komplementarność i spójność EFS+ z innymi unijnymi funduszami, programami i instrumentami zarówno na etapie planowania, jak i podczas wdrażania. Państwa członkowskie i, w stosownych przypadkach, Komisja optymalizują mechanizmy koordynacji, aby uniknąć powielania działań, oraz zapewniają ścisłą współpracę między podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie, aby realizować spójne i usprawnione działania wspierające.

▼B

2. Państwa członkowskie przeznaczają odpowiednią kwotę swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na działania dotyczące wyzwań wskazanych w stosownych zaleceniach dla poszczególnych krajów przyjętych zgodnie z art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4 TFUE oraz w semestrze europejskim, które objęte są zakresem celów szczegółowych EFS+ określonych w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

3. Państwa członkowskie przeznaczają odpowiednią kwotę swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na wdrożenie gwarancji dla dzieci poprzez ukierunkowane działania i reformy strukturalne na rzecz zwalczania ubóstwa dzieci, zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w art. 4 ust. 1 lit. f) i h)–l).

Państwa członkowskie, w których średni wskaźnik dzieci w wieku poniżej 18 lat zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w latach 2017–2019 był wyższy od średniej unijnej, według danych Eurostatu, przeznaczają co najmniej 5 % swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na wspieranie ukierunkowanych działań i reform strukturalnych na rzecz zwalczania ubóstwa dzieci, zgodnie z akapitem pierwszym.

4. Państwa członkowskie przeznaczają co najmniej 25 % swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na cele szczegółowe dotyczące obszaru polityki włączenia społecznego, określone w art. 4 ust. 1 lit. h) –l), w tym na promowanie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich.

5. Państwa członkowskie przeznaczają co najmniej 3 % swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na wspieranie osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) lub, w należycie uzasadnionych przypadkach, albo w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) albo w ramach obu tych szczegółowych celów.

Zasobów tych nie uwzględnia się przy sprawdzaniu zgodności z minimalnymi alokacjami określonymi w ust. 3 i 4.

6. Państwa członkowskie przeznaczają odpowiednią kwotę swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na ukierunkowane działania i reformy strukturalne mające na celu wspieranie zatrudnienia ludzi młodych, kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności przygotowania zawodowego, oraz przechodzenia od nauki do zatrudnienia, ścieżek reintegracji z systemem kształcenia lub szkolenia oraz kształcenia wyrównawczego, zwłaszcza w kontekście wdrażania programów objętych gwarancją dla młodzieży.

▼B

Państwa członkowskie, w których średni wskaźnik osób młodych w wieku od 15 do 29 lat, które nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą się, przekraczał w latach 2017–2019 średnią unijną, według danych Eurostatu, przeznaczają co najmniej 12,5 % swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym na lata 2021–2027 na wspieranie reform strukturalnych i ukierunkowanych działań określonych w akapicie pierwszym.

Regiony najbardziej oddalone spełniające warunki określone w akapicie drugim przeznaczają co najmniej 12,5 % zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym w swoich programach na ukierunkowane działania oraz reformy strukturalne określone w akapicie pierwszym. W stosownych przypadkach, alokację tę uwzględnia się przy sprawdzaniu zgodności z minimalną wartością procentową na poziomie krajowym określoną w akapicie drugim.

Podczas realizacji ukierunkowanych działań oraz reform strukturalnych, o których mowa w niniejszym ustępie, państwa członkowskie priorytetowo traktują osoby młode bierne zawodowo i długotrwale bezrobotne oraz wprowadzają ukierunkowane działania informacyjne.

7. Ust. 2–6 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do szczególnej dodatkowej alokacji, którą otrzymują regiony najbardziej oddalone i regiony na poziomie NUTS 2 spełniające kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6.

8. Ust. 1–6 nie mają zastosowania do pomocy technicznej.

Artykuł 8

Przestrzeganie Karty

1. Wszystkie operacje są wybierane i wdrażane przy zapewnieniu poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) zgodnie z odpowiednimi przepisami zawartymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.

2. Zgodnie z art. 69 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/1060 państwa członkowskie zapewniają skuteczne rozpatrywanie skarg. Pozostaje to bez uszczerbku dla ogólnej możliwości kierowania przez obywateli i zainteresowane strony skarg do Komisji, również w odniesieniu do naruszeń Karty.

3. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że doszło do naruszenia Karty, Komisja uwzględnia wagę naruszenia przy określaniu środków naprawczych, które mają zostać zastosowane zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/1060.

*Artykuł 9***Partnerstwo**

1. Państwa członkowskie zapewniają znaczący udział partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w realizacji polityk zatrudnienia, kształcenia i włączenia społecznego wspieranych z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym.

2. Państwa członkowskie przeznaczają odpowiednią kwotę swoich zasobów z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym w każdym programie na budowanie zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym w formie szkoleń, działań służących tworzeniu sieci kontaktów i wzmacniania dialogu społecznego, a także na działania podejmowane wspólnie przez partnerów społecznych.

W przypadku gdy budowanie zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego zostanie wskazane w stosownym zaleceniu dla poszczególnych krajów przyjętym zgodnie z art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4 TFUE, dane państwo członkowskie przeznacza na ten cel odpowiednią kwotę wynoszącą co najmniej 0,25 % swoich zasobów z komponentu EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym.

*Artykuł 10***Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących**

Zasoby, o których mowa w art. 7 ust. 5, w ramach celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. l) i m), są programowane w ramach odrębnego priorytetu lub programu. Stopa dofinansowania na ten priorytet lub program wynosi 90 %.

*Artykuł 11***Wsparcie na zatrudnienie ludzi młodych**

Wsparcie zgodnie z art. 7 ust. 6 akapit drugi i trzeci jest programowane w ramach odrębnego priorytetu lub programu i obejmuje ono co najmniej wsparcie na rzecz celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. a) i może obejmować wsparcie na rzecz celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. f) i l).

*Artykuł 12***Wsparcie na rzecz stosownych zaleceń dla poszczególnych krajów**

Działania dotyczące wyzwań wskazanych w stosownych zaleceniach dla poszczególnych krajów i w semestrze europejskim, o czym mowa w art. 7 ust. 2, są programowane w ramach dowolnego z celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1, w celu wsparcia wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych i w ramach co najmniej jednego priorytetu, który może być priorytetem wielofunduszowym.

▼ **M1***Artykuł 12a***Wsparcie na rzecz realizacji celów STEP**▼ **M3**

1. Państwa członkowskie mogą wykorzystywać EFS+ do zapewnienia wsparcia na rzecz realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/795, w ramach odpowiednich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, w tym przez wspieranie rozwoju umiejętności w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, między innymi opartych na programach uczenia się stworzonych przez europejskie akademie umiejętności, a także szkolenia osób młodych oraz nabywania, podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników w zakresie technologii neutralnych emisyjnie.

▼ **M1**

2. ► **M3** Oprócz płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w przypadku zatwierdzenia przez Komisję zmiany programu obejmującego co najmniej jeden z odrębnych priorytetów związanych z operacjami wspieranymi w ramach EFS+, przyczyniającymi się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795, Komisja uiszcza wyjątkowe płatności zaliczkowe w wysokości 20 % na podstawie alokacji na rzecz tych priorytetów, pod warunkiem przedłożenia Komisji wniosku o zmianę programu do dnia 31 grudnia 2025 r. Jeżeli we wniosku o zmianę programu przedłożonym Komisji do dnia 31 marca 2025 r. uwzględniono takie odrębne priorytety, Komisja wypłaca wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe w wysokości 30 % alokacji na te priorytety zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu. Takie wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszcza się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu. ◀

Zgodnie z art. 90 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060 kwota wypłacona w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych jest rozliczana w zestawieniach wydatków Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszystkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z EFS+ i uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

Na zasadzie odstępstwa od art. 112 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalna stopa dofinansowania w odniesieniu do odrębnych priorytetów ustanowionych, aby wspierać realizację celów STEP, wynosi 100 %.

▼ M2

*Artykuł 12b***Wsparcie na rzecz łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęsk żywiołowych**

1. Państwa członkowskie mogą wykorzystywać EFS+ do zapewnienia wsparcia w celu łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęsk żywiołowych, które wystąpiły w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. Do celów niniejszego artykułu klęska żywiołowa oznacza poważną klęskę żywiołową lub regionalną klęskę żywiołową zdefiniowane, odpowiednio, w art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 ⁽¹⁾. Może to obejmować klęskę żywiołową skutkującą bezpośrednią szkodą poniżej progów określonych w art. 2 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, pod warunkiem że dana klęska została uznana przez właściwy organ publiczny państwa członkowskiego za klęskę żywiołową. W przypadku gdy klęska żywiołowa skutkuje bezpośrednią szkodą poniżej progów określonych w art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 2012/2002 występuje po dniu 24 grudnia 2024 r., uznaje się ją za klęskę żywiołową, pod warunkiem że została ona uznana za taką przez właściwy organ publiczny państwa członkowskiego w ciągu 12 tygodni od dnia pierwszego wystąpienia szkody wynikającej z tej klęski żywiołowej.

2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu zasoby mogą być programowane w ramach odrębnych priorytetów danych programów. W całym okresie progarmowania ogólne zasoby na takie odrębne priorytety, przydzielone z EFS+, a także z EFRR i Funduszu Spójności na podstawie art. 3 ust. 1b rozporządzenia (UE) 2021/1058, są ograniczone do maksymalnie 10 % początkowej łącznej alokacji krajowej EFS+ i EFRR. Odpowiednią zmianę programu przedkłada się w terminie sześciu miesięcy od dnia wystąpienia klęski żywiołowej lub – w przypadku gdy klęska żywiołowa wystąpiła przed dniem 24 grudnia 2024 r. – do dnia 25 czerwca 2025 r.

3. Odrębne priorytety, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, mogą wspierać dowolny z celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

4. W przypadku gdy jest to absolutnie konieczne jako środek tymczasowy, mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy mające na celu reagowanie na skutki klęsk żywiołowych bez konieczności łączenia się z aktywnymi środkami oraz dostęp do opieki zdrowotnej, w tym dla osób, które nie są bezpośrednio zagrożone trudną sytuacją społeczno-ekonomiczną, mogą kwalifikować się do finansowania przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od dnia wystąpienia klęski żywiołowej.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 19 ust. 4 państwa członkowskie nie są zobowiązane do uzupełniania dostarczania żywności i/lub podstawowej pomocy materialnej środkami towarzyszącymi w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m), w przypadku gdy takie dostarczanie ma na celu reagowanie na skutki klęski żywiołowej. Takie dostarczanie żywności i/lub podstawowej pomocy materialnej bez środków towarzyszących może kwalifikować się do finansowania przez maksymalnie sześć miesięcy od dnia wystąpienia klęski żywiołowej, a w każdym razie po dniu 1 stycznia 2024 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>).

▼ M2

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 63 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 zainteresowana instytucja zarządzająca może wybrać do wsparcia, w ramach odrębnego priorytetu, operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o finansowanie, pod warunkiem że dana operacja stanowi odpowiedź na klęskę żywiołową, która wystąpiła między dniem 1 stycznia 2024 r i dniem 31 grudnia 2025 r..

7. Komisja wypłaca 25 % tej alokacji na rzecz odrębnych priorytetów, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych oprócz rocznych płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Te wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych. W przypadku gdy alokacja na te priorytety zostanie następnie zwiększona, wypłaca się dodatkową kwotę płatności zaliczkowych odpowiadającą 25 % tego zwiększenia.

Zgodnie z art. 90 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2021/1060 kwotę wypłaconą w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych rozlicza się w zestawieniach wydatków Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszelkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z EFS+ oraz uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

8. Na zasadzie odstępstwa od art. 112 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalna stopa dofinansowania w odniesieniu do odrębnego priorytetu ustanowionego w celu wspierania łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęski żywiołowej na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, wynosi 95 %.

Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie z innego instrumentu unijnego, instrumentu krajowego lub prywatnego systemu ubezpieczeń otrzymane na operacje wybrane w odpowiedzi na klęskę żywiołową było odliczane od wydatków ujętych we wniosku o płatność przedkładanym Komisji.

▼ **M3***Artykuł 12c***Wspieranie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa**

1. Państwa członkowskie mogą wykorzystać EFS+ do zapewnienia wsparcia rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa w ramach odrębnych priorytetów, przy priorytetowym traktowaniu umiejętności związanych ze zdolnościami w zakresie technologii podwójnego zastosowania i gotowością cywilną. Przy wyborze operacji zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) 2021/1060 państwa członkowskie traktują priorytetowo mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, publiczne służby zatrudnienia i ekonomię społeczną. Odrębne priorytety mogą służyć wspieraniu realizacji którejkolwiek z celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)–g) niniejszego rozporządzenia.

2. Zasobów przydzielonych na odrębne priorytety, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie uwzględnia się jako podstawy obliczenia zgodności z wymogami koncentracji tematycznej określonymi w art. 7.

3. Komisja oprócz rocznych płatności zaliczkowych na program przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wypłaca 20 % alokacji na odrębne priorytety, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, jako wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe, pod warunkiem przedłożenia Komisji wniosku o zmianę programu do dnia 31 grudnia 2025 r.

Takie wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu zgodnie z art. 24 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

4. Kwotę wypłaconą jako wyjątkową jednorazową płatność zaliczkową rozlicza się, na podstawie art. 90 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w zestawieniu wydatków Komisji nie później niż za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 odsetki generowane przez takie wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na potrzeby danego programu w ten sam sposób co środki z EFS+ i uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 takie wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe nie podlegają zawieszeniu.

Wypłacone wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe wlicza się do płatności zaliczkowych uwzględnianych przy obliczaniu kwot podlegających umorzeniu zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

▼ **M3**

5. W drodze odstępstwa od art. 112 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalną stopę dofinansowania w odniesieniu do odrębnych priorytetów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zwiększa się o 10 punktów procentowych powyżej mającej zastosowanie stopy dofinansowania, przy czym nie może ona przekroczyć 100 %.

6. W drodze odstępstwa od art. 49 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w odniesieniu do operacji wspieranych w ramach odrębnego priorytetu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, dane państwo członkowskie nie jest zobowiązane do podawania danych dotyczących tych operacji do wiadomości publicznej, jeżeli takie ujawnienie byłoby niedozwolone ze względów bezpieczeństwa lub porządku publicznego zgodnie z art. 69 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Państwa członkowskie informują o tym Komisję przed wybraniem danej operacji do wsparcia. Niniejszy akapit pozostaje bez uszczerbku dla praw Komisji oraz Europejskiego Trybunału Obrachunkowego do uzyskania informacji niezbędnych do wykonywania ich funkcji związanych z weryfikacją i audytami, a także dla obowiązku Parlamentu Europejskiego dotyczącego sprawowania kontroli politycznej zgodnie z art. 14 TUE oraz monitorowania wykonania budżetu Unii zgodnie z art. 319 TFUE.

Beneficjenci nie podlegają wymogom określonym w art. 50 ust. 1 lit. c), d) i e) rozporządzenia (UE) 2021/1060 w odniesieniu do operacji wspieranych w ramach odrębnego priorytetu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku gdy publiczne udostępnienie informacji na temat wsparcia lub organizacja wydarzenia lub działania komunikacyjnego nie są wymagane ze względów bezpieczeństwa lub porządku publicznego na podstawie art. 69 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Co najmniej raz w roku Komisja informuje Parlament Europejski o liczbie operacji będących przedmiotem odstępstwa przewidzianego w akapicie drugim oraz o ich łącznym koszcie, w sposób zagregowany, z należyтым uwzględnieniem wymogów poufności.

*Artykuł 12d***Wsparcie na dostosowanie się do dekarbonizacji**

1. Państwa członkowskie mogą wykorzystać EFS+ do zapewnienia ukierunkowanego wsparcia na szkolenia służące nabywaniu, podnoszeniu i zmianie kwalifikacji w celu dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian przyczyniających się do dekarbonizacji zdolności produkcyjnych w ramach odrębnych priorytetów, tak aby w trakcie zielonej transformacji utrzymać konkurencyjność, zrównoważony rozwój i innowacyjność. Przy wyborze operacji zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) 2021/1060 państwa członkowskie traktują priorytetowo mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, publiczne służby zatrudnienia i ekonomię społeczną. Te odrębne priorytety mogą służyć wspieraniu realizacji któregośkolwiek z celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)–g) niniejszego rozporządzenia.

▼ M3

2. W celu wspierania rozwoju umiejętności w obszarach, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie mogą wspierać promowanie współpracy między organizacjami, takimi jak instytucje edukacyjne.

3. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu zainteresowane państwo członkowskie składa uzasadniony wniosek o zmianę programu zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Jeżeli państwo członkowskie posiada już programy obejmujące co najmniej jeden z priorytetów spełniających warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu, przedkłada ono Komisji wniosek o uznanie danych priorytetów za odrębne priorytety do celów ust. 1 niniejszego artykułu.

4. Komisja oprócz rocznych płatności zaliczkowych na program przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wypłaca 20 % alokacji na odrębne priorytety, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, jako wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe, pod warunkiem przedłożenia Komisji wniosku o zmianę programu do dnia 31 grudnia 2025 r.

Takie wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu zgodnie z art. 24 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

5. Kwotę wypłaconą jako wyjątkową jednorazową płatność zaliczkową rozlicza się, na podstawie art. 90 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w zestawieniu wydatków Komisji nie później niż za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 odsetki generowane przez takie wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na potrzeby danego programu w ten sam sposób co środki z EFS+ i uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 takie wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe nie podlegają zawieszeniu.

Wypłacone wyjątkowe jednorazowe płatności zaliczkowe wlicza się do płatności zaliczkowych uwzględnianych przy obliczaniu kwot podlegających umorzeniu zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

6. W drodze odstępstwa od art. 112 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalną stopę dofinansowania w odniesieniu do odrębnych priorytetów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zwiększa się o 10 punktów procentowych powyżej mającej zastosowanie stopy dofinansowania, przy czym nie może ona przekroczyć 100 %.

ROZDZIAŁ II

Wsparcie ogólne z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

Artykuł 13

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wsparcia z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym przyczyniającego się do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)–l) (zwanego dalej „wsparciem ogólnym z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym”).

Artykuł 14

Innowacyjne działania społeczne

1. Państwa członkowskie wspierają działania w zakresie innowacji społecznych i eksperymentów społecznych, w tym działania obejmujące komponent społeczno-kulturowy, lub umacniające podejścia oddolne oparte na partnerstwach z udziałem organów publicznych, partnerów społecznych, przedsiębiorstw społecznych, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego.
2. Państwa członkowskie mogą wspierać zastosowanie na większą skalę innowacyjnych podejść testowanych na niewielką skalę i opracowanych w ramach komponentu EaSI i innych programów unijnych.
3. Innowacyjne działania i podejścia mogą być programowane w ramach któregośkolwiek z celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)–l).
4. Państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jeden priorytet na potrzeby wdrożenia ust. 1 lub 2 lub obu tych ustępów. Maksymalna stopa dofinansowania w przypadku takich priorytetów może być zwiększona do 95 % w odniesieniu do maksymalnie 5 % krajowych zasobów w ramach komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym.
5. Państwa członkowskie określają – w swoich programach albo na późniejszym etapie podczas wdrażania – obszary innowacji społecznych i eksperymentów społecznych, odpowiadające ich szczególnym potrzebom.
6. Komisja ułatwia budowanie potencjału na rzecz innowacji społecznych, w szczególności przez wspieranie wzajemnego uczenia się, tworzenie sieci, oraz upowszechnianie i promowanie dobrych praktyk i metodyk.

Artykuł 15

Współpraca transnarodowa

Państwa członkowskie mogą wspierać działania dotyczące współpracy transnarodowej w ramach dowolnych celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)–l).

Artykuł 16

Kwalifikowalność

1. Oprócz kosztów niekwalifikowalnych, o których mowa w art. 64 rozporządzenia (UE) 2021/1060, następujące koszty nie kwalifikują się do wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym:

- a) zakup gruntu i nieruchomości, a także zakup infrastruktury; oraz
- b) zakup mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem przypadków, w których taki zakup jest konieczny do osiągnięcia celu operacji lub wartość tych przedmiotów jest całkowicie zamortyzowana w trakcie operacji, lub ich zakup jest najbardziej opłacalną opcją.

2. Wkłady rzeczowe w formie dodatków lub wynagrodzeń wypłacanych przez stronę trzecią uczestnikom danej operacji mogą kwalifikować się do wkładu w ramach wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że tego rodzaju wkłady rzeczowe są wnoszone zgodnie z przepisami krajowymi, w tym z zasadami rachunkowości, a ich wartość nie przekracza kosztów poniesionych przez stronę trzecią.

3. Szczególna dodatkowa alokacja, którą otrzymują regiony najbardziej oddalone i regiony na poziomie NUTS 2 spełniające kryteria określone w art. 2 Protokołu nr 6, jest wykorzystywana na wsparcie osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1.

4. Bezpośrednie koszty personelu kwalifikują się do wkładu w ramach wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, jeżeli są one zgodne ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie wynagrodzeń na danym stanowisku pracy lub zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, układami zbiorowymi lub statystyką publiczną.

Artykuł 17

Wskaźniki i sprawozdawczość

1. Programy, które korzystają ze wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, stosują wspólne wskaźniki produktu i rezultatu, określone w załączniku I, w celu monitorowania postępów w ich wdrażaniu. Programy te mogą również stosować wskaźniki specyficzne dla programu.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie przeznacza swoje zasoby na cel szczegółowy określony w art. 4 ust. 1 lit. I), z myślą o skierowaniu ich do osób najbardziej potrzebujących zgodnie z art. 7 ust. 5 akapit pierwszy, zastosowanie mają wspólne wskaźniki określone w załączniku II.

3. Wartości bazowe dla wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu wynoszą zero. W przypadkach, gdy jest to stosowne z uwagi na charakter wspieranych operacji, łączne i ujęte ilościowo cele pośrednie i wartości docelowe tych wskaźników są określone w liczbach bezwzględnych. Sprawozdawane wartości wskaźników produktu są wyrażane w liczbach bezwzględnych.

▼B

4. Wartość odniesienia dla wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu, dla których określono wartość docelową na 2029 r., ustala się w oparciu o najnowsze dostępne dane lub inne odpowiednie źródła informacji. Cele końcowe dla wspólnych wskaźników rezultatu są ustalane w liczbach bezwzględnych lub w wartościach procentowych. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu i odpowiadające im cele końcowe mogą być wyrażone w ujęciu ilościowym lub jakościowym. Sprawozdawane wartości wspólnych wskaźników rezultatu są wyrażane w liczbach bezwzględnych.

5. Dane dotyczące wskaźników odnoszących się do uczestników są przekazywane dopiero wówczas, gdy dostępne są wszystkie dane wymagane na podstawie pkt 1.1 załącznika I dotyczące danego uczestnika.

6. W przypadku gdy dane są dostępne w rejestrach lub równoważnych źródłach, państwa członkowskie mogą umożliwić instytucjom zarządzającym i innym podmiotom, którym powierzono zadanie zbierania danych niezbędnych do monitorowania i ewaluacji wsparcia ogólnego z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, pozyskanie tych danych z tych rejestrów lub równoważnych źródeł, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) i e) rozporządzenia (UE) 2016/679.

7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 w celu zmiany wskaźników określonych w załącznikach I i II, w przypadku gdy zostanie to uznane za konieczne do zapewnienia skutecznej oceny postępów we wdrażaniu programów. Zmiany takie muszą być proporcjonalne i uwzględniać obciążenia administracyjne dla państw członkowskich i beneficjentów. Akty delegowane zgodnie z niniejszym ustępem nie zmieniają metodyki zbierania danych określonej w załącznikach I i II.

*ROZDZIAŁ III****Wsparcie z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej****Artykuł 18***Zakres stosowania**

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wsparcia z EFS+ przyczyniającego się do osiągnięcia celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m).

*Artykuł 19***Zasady**

1. Wsparcie z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej wykorzystane jest wyłącznie do celów wsparcia dystrybucji żywności i towarów zgodnych z prawem Unii w dziedzinie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych.

2. Państwa członkowskie i beneficjenci wybierają żywność lub podstawową pomoc materialną na podstawie obiektywnych kryteriów związanych z potrzebami osób najbardziej potrzebujących. Kryteria wyboru żywności i, w stosownych przypadkach, towarów uwzględniają również aspekty związane z klimatem i aspekty środowiskowe, w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności i korzystania z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. W stosownych przypadkach, wyboru rodzaju żywności do dystrybucji dokonuje się po uwzględnieniu ich wkładu w zrównoważoną dietę osób najbardziej potrzebujących.

▼B

Żywność lub podstawowa pomoc materialna mogą być dostarczane bezpośrednio osobom najbardziej potrzebującym lub pośrednio np. za pomocą bonów lub kart – w formie elektronicznej lub innej – pod warunkiem że te bony lub karty mogą zostać wykorzystane tylko do uzyskania żywności lub podstawowej pomocy materialnej. Wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących ma charakter dodatkowy w stosunku do świadczeń socjalnych, które mogą być udzielane odbiorcom końcowym przez krajowe systemy zabezpieczenia społecznego lub zgodnie z prawem krajowym.

Żywność dostarczana osobom najbardziej potrzebującym może być pozyskana w wyniku użytkowania, przetwarzania lub sprzedaży produktów zbywanych zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ⁽¹⁾, pod warunkiem że jest to opcja najkorzystniejsza pod względem ekonomicznym i że jej zastosowanie nie opóźni nadmiernie dostarczenia żywności osobom najbardziej potrzebującym.

Kwota pochodząca z takiej transakcji jest wykorzystywana na rzecz osób najbardziej potrzebujących, w uzupełnieniu do kwot już dostępnych w ramach programu.

3. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, by pomoc udzielana w ramach wsparcia z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej świadczona była z poszanowaniem godności osób najbardziej potrzebujących i w sposób zapobiegający ich stygmatyzacji.

4. Państwa członkowskie uzupełniają dostarczanie żywności lub podstawowej pomocy materialnej środkami towarzyszącymi, takimi jak działania polegające na kierowaniu osób do właściwych służb w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m), lub działaniami promującymi integrację społeczną osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l).

*Artykuł 20***Treść priorytetu**

1. Priorytet dotyczący wsparcia przyczyniającego się do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. m) określa:

- a) rodzaj wsparcia;
- b) główne grupy docelowe; oraz
- c) opis krajowych lub regionalnych systemów wsparcia.

2. W przypadku programów, które ograniczają się do wsparcia, o którym mowa w ust. 1, i powiązanej z nim pomocy technicznej, priorytet obejmuje także kryteria wyboru operacji.

*Artykuł 21***Kwalifikowalność operacji**

1. Żywność lub podstawowa pomoc materialna dla osób najbardziej potrzebujących mogą być zakupione przez beneficjenta lub w jego imieniu bądź udostępnione beneficjentowi bezpłatnie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

▼B

2. Żywność lub podstawowa pomoc materialna są dystrybuowane bezpłatnie wśród osób najbardziej potrzebujących.

*Artykuł 22***Kwalifikowalność wydatków**

1. Kosztami kwalifikowalnymi wsparcia z EFS+ na przeciwdziałanie deprywacji materialnej są:

- a) koszt zakupu żywności lub podstawowej pomocy materialnej, w tym koszty związane z transportem żywności lub podstawowej pomocy materialnej do beneficjentów, którzy dostarczają żywność lub podstawową pomoc materialną odbiorcom końcowym;
- b) w przypadku gdy transport żywności lub podstawowej pomocy materialnej do beneficjentów, którzy dystrybuują je wśród odbiorców końcowych, nie jest objęty lit. a) – koszty ponoszone przez podmiot kupujący związane z transportem żywności lub podstawowej pomocy materialnej do magazynów lub do beneficjentów oraz koszty magazynowania w zryczałowanej wysokości 1 % kosztów, o których mowa w lit. a), lub – w należycie uzasadnionych przypadkach – koszty faktycznie poniesione i zapłacone;
- c) koszty administracyjne, koszty transportu, magazynowania i przygotowania ponoszone przez beneficjentów biorących udział w dystrybucji żywności lub podstawowej pomocy materialnej wśród osób najbardziej potrzebujących, w zryczałowanej wysokości 7 % kosztów, o których mowa w lit. a), lub 7 % kosztów wartości żywności zbywanej zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;
- d) koszt gromadzenia, transportu, magazynowania i dystrybucji darów żywnościowych oraz koszt bezpośrednio z tym związanych działań podnoszących świadomość społeczną; oraz
- e) koszty środków towarzyszących podejmowanych przez beneficjentów lub w ich imieniu, zadeklarowane przez beneficjentów, którzy dostarczają żywność lub podstawową pomoc materialną osobom najbardziej potrzebującym, w zryczałowanej wysokości 7 % kosztów, o których mowa w lit. a).

2. Koszty przygotowania systemów bonów lub kart w formie elektronicznej lub w innej formie oraz odpowiadające im koszty operacyjne są kwalifikowalne w ramach pomocy technicznej, pod warunkiem że są ponoszone przez instytucję zarządzającą lub inny podmiot publiczny, który nie jest beneficjentem dystrybuującym bony lub karty wśród odbiorców końcowych, lub pod warunkiem że nie są one pokrywane z kosztów określonych w ust 1 lit. c).

3. Zmniejszenie kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w ust. 1 lit. a), ze względu na niezachowanie mających zastosowanie przepisów przez podmiot odpowiedzialny za zakup żywności lub podstawowej pomocy materialnej nie prowadzi do zmniejszenia kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w lit. c) i e) tego ustępu.

▼B

4. Następujące koszty nie stanowią kosztów kwalifikowalnych:

- a) odsetki od zadłużenia;
- b) zakup infrastruktury; oraz
- c) koszty towarów używanych.

*Artykuł 23***Wskaźniki i sprawozdawczość**

1. W przypadku priorytetów dotyczących deprywacji materialnej stosuje się wspólne wskaźniki produktu i rezultatu, określone w załączniku III, w celu monitorowania postępów we wdrażaniu. W priorytetach tych można również stosować wskaźniki specyficzne dla programu.

2. Ustanawia się wartości odniesienia dla wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu.

3. Instytucje zarządzające dwukrotnie sprawozdają Komisji wyniki ustrukturyzowanego badania przeprowadzonego w poprzednim roku wśród odbiorców końcowych w odniesieniu do wsparcia otrzymanego z ESF+ i koncentrującego się również na ich warunkach życia oraz charakterze ich deprywacji materialnej. Badanie to opiera się na modelu określonym przez Komisję w drodze aktu wykonawczego. Pierwsze takie sprawozdanie jest przekazywane do dnia 30 czerwca 2025 r., a drugie do dnia 30 czerwca 2028 r.

4. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 38 ust. 2, akt wykonawczy określający model, który ma być stosowany na potrzeby ustrukturyzowanego badania przeprowadzanego wśród odbiorców końcowych.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 w celu zmiany wskaźników określonych w załączniku III, w przypadku gdy zostanie to uznane za konieczne do zapewnienia skutecznej oceny postępów we wdrażaniu programów. Zmiany takie muszą być proporcjonalne i uwzględniać obciążenia administracyjne państw członkowskich i beneficjentów. Akty delegowane zgodnie z niniejszym ustępem nie zmieniają metodyki zbierania danych określonej w załączniku III.

*Artykuł 24***Audyt**

Audyt operacji może objąć wszystkie etapy ich wdrażania i wszystkie poziomy łańcucha dystrybucji, z jedynym wyjątkiem dotyczącym kontroli odbiorców końcowych, chyba że w wyniku oceny ryzyka stwierdza się szczególne ryzyko nieprawidłowości lub nadużycia finansowego.

B

CZĘŚĆ III

**WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA BEZPOŚREDNIEGO
I POŚREDNIEGO**

ROZDZIAŁ I

Cele operacyjne*Artykuł 25***Cele operacyjne**

Komponent EaSI ma następujące cele operacyjne:

- a) rozwijanie wysokiej jakości porównawczej wiedzy analitycznej w celu zapewnienia, aby polityki służące osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 były oparte na solidnych dowodach i odpowiadały potrzebom, wyzwaniom i warunkom lokalnym;
- b) ułatwianie skutecznej i włączającej wymiany informacji, wzajemnego uczenia się, wzajemnych ocen i dialogu na temat polityk w obszarach polityki określonych w art. 4 ust. 1, aby wspomóc opracowywanie odpowiednich środków polityki;
- c) wspieranie eksperymentów społecznych w obszarach polityki określonych w art. 4 ust. 1 oraz zwiększanie zdolności zainteresowanych stron na szczeblu krajowym i lokalnym w zakresie przygotowywania, opracowywania oraz wdrażania, transferu lub zastosowania na większą skalę przetestowanych innowacji w obszarze polityki społecznej, w szczególności w zakresie zwiększania skali projektów opracowywanych przez lokalne zainteresowane strony w dziedzinie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich;
- d) ułatwianie dobrowolnej mobilności geograficznej pracowników i zwiększanie możliwości zatrudnienia poprzez opracowywanie i świadczenie specjalnych usług wsparcia na rzecz pracodawców i osób poszukujących pracy w celu rozwoju zintegrowanych europejskich rynków pracy, począwszy od przygotowania do rekrutacji po pomoc udzielaną po zatrudnieniu, aby zapełnić wolne miejsca pracy w określonych sektorach, zawodach, państwach lub regionach przygranicznych, bądź na rzecz poszczególnych grup, takich jak osoby w trudnej sytuacji;
- e) wspieranie rozwoju ekosystemu rynkowego w zakresie zapewniania mikrofinansowania dla mikroprzedsiębiorstw znajdujących się w fazie rozruchu i rozwoju, w szczególności stworzonych przez osoby w trudnej sytuacji lub które zatrudniają takie osoby;
- f) wspieranie tworzenia sieci kontaktów na poziomie Unii oraz dialogu ze stosownymi zainteresowanymi stronami i między nimi w obszarach polityki określonych w art. 4 ust. 1, a także przyczynianie się do zwiększenia zdolności instytucjonalnych tych zainteresowanych stron, w tym publicznych służb zatrudnienia, publicznych instytucji zabezpieczenia społecznego i ubezpieczeń zdrowotnych, społeczeństwa obywatelskiego, instytucji mikrofinansowych oraz instytucji zapewniających finansowanie na rzecz przedsiębiorstw społecznych i ekonomii społecznej;

▼B

- g) wspieranie rozwoju przedsiębiorstw społecznych i powstania rynku inwestycji społecznych, ułatwiającego interakcje między sektorem publicznym i prywatnym oraz udział fundacji i podmiotów charytatywnych w tym rynku;
- h) zapewnianie wytycznych dotyczących rozwoju infrastruktury społecznej potrzebnej do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych;
- i) wspieranie współpracy transnarodowej, w celu przyspieszenia transferu innowacyjnych rozwiązań i ułatwienia ich zastosowania na większą skalę, w szczególności w obszarach polityki określonych w art. 4 ust. 1; oraz
- j) wspieranie wdrażania stosownych międzynarodowych standardów społecznych i norm pracy w kontekście czerpania korzyści z globalizacji oraz zewnętrznego wymiaru polityk Unii w obszarach polityki określonych w art. 4 ust. 1.

*ROZDZIAŁ II****Kwalifikowalność****Artykuł 26***Działania kwalifikowalne**

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, art. 4 ust. 1 i art. 25.
2. Z komponentu EaSI mogą być wspierane następujące działania:
 - a) działania analityczne, w tym dotyczące państw trzecich, w szczególności:
 - (i) badania, analizy, dane statystyczne, metodyki, klasyfikacje, mikrosymulacje, wskaźniki oraz wsparcie dla obserwatoriów i punktów odniesienia na poziomie europejskim;
 - (ii) eksperymenty społeczne pozwalające ocenić innowacje społeczne;
 - (iii) monitorowanie oraz ocena transpozycji i stosowania prawa Unii;
 - b) wdrażanie polityki, w szczególności:
 - (i) partnerstwa transgraniczne, w szczególności pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia, partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim, oraz usługi wsparcia w regionach transgranicznych;
 - (ii) ogólnounijny program mobilności pracowników na szczeblu Unii, mający na celu obsadzanie wolnych miejsc pracy w przypadkach stwierdzonych niedoborów na rynku pracy;
 - (iii) wsparcie na rzecz instytucji mikrofinansowych i instytucji zapewniających finansowanie przedsiębiorstw społecznych, w tym przez działania łączone, takie jak asymetryczny podział ryzyka lub obniżanie kosztów transakcji, a także wsparcie na rzecz tworzenia infrastruktury społecznej i rozwijania umiejętności;

▼B

- (iv) wsparcie na rzecz współpracy i partnerstw transnarodowych w celu transferu i zastosowania na większą skalę innowacyjnych rozwiązań;
- c) budowanie zdolności, w szczególności:
 - (i) sieci na poziomie Unii w związku z obszarami polityki określonymi w art. 4 ust. 1;
 - (ii) krajowych punktów kontaktowych zapewniających wytyczne, informacje i pomoc związane z wdrażaniem komponentu EaSI;
 - (iii) administracji, instytucji zabezpieczenia społecznego i służb zatrudnienia odpowiedzialnych za promowanie mobilności pracowników, instytucji mikrofinansowych oraz instytucji zapewniających finansowanie przedsiębiorstw społecznych lub innych podmiotów w zakresie inwestycji społecznych, a także zdolności w zakresie tworzenia sieci kontaktów, w państwach członkowskich lub w państwach stowarzyszonych z komponentem EaSI na podstawie art. 29;
 - (iv) zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, z myślą o współpracy transnarodowej;
- d) działania w zakresie komunikacji i upowszechniania informacji, w szczególności:
 - (i) wzajemne uczenie się w drodze wymiany dobrych praktyk, innowacyjnych podejść, wyników działań analitycznych, wzajemnych ocen i analizy porównawczej;
 - (ii) przewodniki, sprawozdania, materiały informacyjne i przekazy medialne dotyczące inicjatyw związanych z obszarami polityki określonymi w art. 4 ust. 1;
 - (iii) systemy informacyjne upowszechniające dowody związane z obszarami polityki określonymi w art. 4 ust. 1;
 - (iv) wydarzenia organizowane przez prezydencję Rady oraz konferencje, seminaria i działania mające na celu podnoszenie świadomości.

*Artykuł 27***Kwalifikujące się podmioty**

1. Z zastrzeżeniem kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia finansowego kwalifikują się następujące podmioty:
 - a) podmioty prawne mające siedzibę w jednym z następujących państw lub terytoriów:
 - (i) państwo członkowskie lub powiązane z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - (ii) państwo trzecie, które jest stowarzyszone z komponentem EaSI na podstawie art. 29;
 - (iii) państwo trzecie wymienione w programie prac z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu;
 - b) podmiot prawny utworzony na mocy prawa Unii lub organizacja międzynarodowa.

▼B

2. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest państwem stowarzyszonym z komponentem EaSI na podstawie art. 29, w drodze wyjątku kwalifikują się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.

3. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z komponentem EaSI na podstawie art. 29, co do zasady ponoszą koszty swojego uczestnictwa.

*Artykuł 28***Zasady horyzontalne**

1. Komisja zapewnia, by równość płci, uwzględnianie aspektu płci i włączanie perspektywy płci były brane pod uwagę i promowane w trakcie przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji operacji wspieranych w ramach komponentu EaSI.

2. Komisja podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji operacji wspieranych w ramach komponentu EaSI. W procesie przygotowywania i wdrażania komponentu EaSI w szczególności uwzględnia się zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

*Artykuł 29***Udział państw trzecich**

W komponencie EaSI mogą uczestniczyć następujące państwa trzecie w drodze porozumienia z Unią:

- a) członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- b) państwa przystępujące, państwa kandydujące i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami uczestnictwa tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami określonymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- c) inne państwa trzecie, zgodnie z warunkami określonymi w szczególnym porozumieniu obejmującym uczestnictwo państwa trzeciego w komponencie EaSI, pod warunkiem że porozumienie to:
 - (i) zapewnia sprawiedliwą równowagę w odniesieniu do wkładów i korzyści państwa trzeciego uczestniczącego w programach unijnych;
 - (ii) określa warunki uczestnictwa w programach, w tym sposób obliczania wkładów finansowych do poszczególnych programów lub komponentów programów i ich kosztów administracyjnych;

▼B

- (iii) nie przyznaje państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do komponentu EaSI;
- (iv) gwarantuje prawa Unii do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.

Wkłady, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c) ppkt (ii) niniejszego artykułu, stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

*ROZDZIAŁ III***Przepisy ogólne***Artykuł 30***Formy finansowania unijnego i metody wdrażania**

1. Komponent EaSI może zapewniać finansowanie w dowolnej formie określonej w rozporządzeniu finansowym dla wkładów finansowych, w szczególności w formie dotacji, nagród, zamówień i dobrowolnych płatności na rzecz organizacji międzynarodowych, których Unia jest członkiem lub w pracach których uczestniczy.

2. Komponent EaSI jest wdrażany bezpośrednio, jak określono w art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego, lub pośrednio za pośrednictwem podmiotów, o których mowa w art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) tego rozporządzenia.

Przy przyznawaniu dotacji komisja oceniająca, o której mowa w art. 150 rozporządzenia finansowego, może się składać z ekspertów zewnętrznych.

3. Działania łączone w ramach komponentu EaSI realizowane są zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/523 oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 31***Program prac**

1. Komponent EaSI jest wdrażany w oparciu o programy prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. Treść tych programów prac ustala się zgodnie z celami operacyjnymi określonymi w art. 25 niniejszego rozporządzenia oraz zgodnie z działaniami kwalifikowalnymi określonymi w art. 26 niniejszego rozporządzenia. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.

2. Komisja gromadzi wiedzę fachową dotyczącą przygotowania programów prac, konsultując się z grupą roboczą, o której mowa w art. 39 ust. 8.

3. Komisja wspiera synergie i zapewnia skuteczną koordynację między EFS+ i innymi odpowiednimi instrumentami unijnymi, jak również pomiędzy komponentami EFS+.

▼B*Artykuł 32***Monitorowanie i sprawozdawczość**

Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów komponentu EaSI w realizacji celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 oraz celów operacyjnych określonych w art. 25 są określone w załączniku IV.

System sprawozdawczości dotyczącej wykonania zapewnia efektywne, skuteczne i terminowe zbieranie danych na potrzeby monitorowania wdrażania i rezultatów komponentu EaSI.

W tym celu na odbiorców środków finansowych Unii oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie, nakłada się proporcjonalne wymagania dotyczące sprawozdawczości.

*Artykuł 33***Ochrona interesów finansowych Unii**

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w komponencie EaSI na podstawie decyzji przyjętej na mocy umowy międzynarodowej lub na podstawie innego instrumentu prawnego, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu prawa i dostęp niezbędne do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

*Artykuł 34***Ewaluacja**

1. Ewaluacje przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

2. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przeprowadzi ewaluację śródkresową komponentu EaSI, opierając się na dostępnych wystarczających informacjach na temat jego wdrażania.

Komisja oceni wykonanie programu zgodnie z art. 34 rozporządzenia finansowego, w szczególności jego skuteczność, efektywność, spójność, trafność i unijną wartość dodaną, w tym w odniesieniu do zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 28 niniejszego rozporządzenia, oraz zmierzy pod kątem jakościowym i ilościowym postępy w osiąganiu celów komponentu EaSI.

Ewaluacja śródkresowa opiera się na informacjach uzyskanych z systemów monitorowania i na podstawie wskaźników ustanowionych zgodnie z art. 32 w celu dokonania ewentualnych korekt w priorytetach dotyczących polityki i finansowania.

3. Do dnia 31 grudnia 2031 r. po zakończeniu okresu wdrażania, Komisja przeprowadza końcową ewaluację komponentu EaSI.

▼B

4. Komisja przedkłada wnioski z ewaluacji śródkresowej i końcowej, opatrzone swoimi uwagami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

*Artykuł 35***Audyty**

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę uzyskania ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 36***Informacja, komunikacja i promocja**

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tego finansowania unijnego i zapewniają jego widoczność, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych, proporcjonalnie ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.

2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z komponentem EaSI, działaniami realizowanymi w ramach komponentu EaSI i osiągniętymi rezultatami.

Zasoby finansowe przeznaczone na komponent EaSI przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii o ile priorytety te są związane z celami, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2, art. 4 ust. 1 i art. 25.

CZĘŚĆ IV**PRZEPISY KOŃCOWE***Artykuł 37***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 17 ust. 7 i art. 23 ust. 5, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 1 lipca 2021 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 17 ust. 7 i art. 23 ust. 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

▼B

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 17 ust. 7 lub art. 23 ust. 5 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 38***Procedura komitetowa dla komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym**

1. Komisję wspiera komitet, o którym mowa w art. 115 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 39***Komitet na mocy art. 163 TFUE**

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 163 TFUE (zwany dalej „Komitetem EFS+”).

2. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego przedstawiciela rządu, jednego przedstawiciela organizacji pracowników, jednego przedstawiciela organizacji pracodawców i po jednym zastępcy każdego z członków na okres nieprzekraczający siedmiu lat. Pod nieobecność członka jego zastępca jest automatycznie uprawniony do uczestnictwa w pracach.

3. W skład Komitetu EFS+ wchodzi po jednym przedstawicielu z każdej z organizacji reprezentujących organizacje pracowników i organizacje pracodawców na szczeblu Unii.

4. Komitet EFS+, w tym jego grupy robocze, o których mowa w ust. 7, może zapraszać na swoje posiedzenia przedstawicieli zainteresowanych stron, którzy nie będą posiadać prawa głosu. Może to obejmować przedstawicieli Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, a także odpowiednich organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

5. Komitet EFS+ jest konsultowany w sprawie planowanego wykorzystania pomocy technicznej, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w przypadku wsparcia z komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym, a także w innych kwestiach mających wpływ na wdrażanie strategii na szczeblu Unii, które mają znaczenie dla EFS+.

▼B

6. Komitet EFS+ może wydawać opinie na temat:

- a) kwestii związanych z wkładem EFS+ we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym zaleceń dla poszczególnych krajów i priorytetów związanych z semestrem europejskim, takich jak krajowe programy reform;
- b) kwestii dotyczących rozporządzenia (UE) 2021/1060, mających wpływ na EFS+;
- c) kwestii związanych z EFS+ przekazanych mu przez Komisję, a innych niż te, o których mowa w ust. 5.

Opinie Komitetu EFS+ są przyjmowane bezwzględną większością oddanych ważnych głosów i są przekazywane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów do celów informacyjnych. Komisja na piśmie informuje Komitet EFS+ o sposobie, w jaki uwzględniła jego opinie.

7. Komitet EFS+ może ustanawiać grupy robocze dla każdego komponentu EFS+.

8. Komisja konsultuje się w sprawie programu prac z grupą roboczą zajmującą się komponentem EaSI. Informuje ona tę grupę roboczą o sposobie, w jaki uwzględniła wyniki tej konsultacji. Grupa robocza zapewnia przeprowadzenie konsultacji na temat programu prac z zainteresowanymi stronami, w tym z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego.

Artykuł 40

Przepisy przejściowe dla komponentu EFS+ objętego zarządzaniem dzielonym

Rozporządzenie (UE) nr 1304/2013, rozporządzenie (UE) nr 223/2014, lub akty prawne przyjęte na podstawie tych rozporządzeń mają nadal zastosowanie do programów i operacji wspieranych na podstawie tych rozporządzeń w okresie programowania 2014–2020.

Artykuł 41

Przepisy przejściowe dla komponentu EaSI

1. Rozporządzenie (UE) 1296/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r. Odesłania do rozporządzenia (UE) nr 1296/2013 odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

2. Pula środków finansowych przeznaczonych na wdrażanie komponentu EaSI może również obejmować wydatki na pomoc techniczną i administracyjną niezbędne do zapewnienia przejścia między EFS+ a środkami przyjętymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1296/2013.

▼B

3. W razie potrzeby w budżecie Unii obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 5 ust. 4, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną ukończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

4. Spłaty z instrumentów finansowych ustanowionych rozporządzeniem (UE) nr 1296/2013 są inwestowane w instrumenty finansowe segmentu polityki dotyczącego inwestycji społecznych i umiejętności, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/523.

5. Zgodnie z art. 193 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia finansowego, w należycie uzasadnionych przypadkach określonych w decyzji w sprawie finansowania i przez ograniczony okres, działania wspierane na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz stosowne koszty bazowe można uznać za kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli zostały one zrealizowane i poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji.

*Artykuł 42***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r. w odniesieniu do komponentu EaSI.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

WSPÓLNE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE WSPARCIA OGÓLNEGO
Z KOMPONENTU EFS+ OBJĘTEGO ŻARZĄDZANIEM DZIELONYM

Dane osobowe mają być przedstawione w podziale według płci (kobiety, mężczyźni, osoby niebinarne ⁽¹⁾).

Jeżeli określone rezultaty nie są możliwe, dane odnoszące się do tych rezultatów nie muszą być zbierane ani przekazywane.

W stosownych przypadkach, wspólne wskaźniki produktu można przekazywać w oparciu o docelową grupę danej operacji.

1. Wspólne wskaźniki produktu dotyczące operacji kierowanych do osób:

1.1. Wspólne wskaźniki produktu dotyczące uczestników są następujące:

- bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni (*),
- długotrwale bezrobotni (*),
- osoby bierne zawodowo (*),
- osoby pracujące, w tym osoby prowadzące działalność na własny rachunek (*),
- liczba dzieci w wieku poniżej 18 r.ż. (*),
- ludzie młodzi w wieku 18–29 lat (*),
- liczba uczestników w wieku 55 lat i starszych (*),
- osoby z wykształceniem średnim I stopnia lub niższym (ISCED 0–2) (*);
- osoby z wykształceniem średnim II stopnia (ISCED 3) lub policealnym (ISCED 4) (*),
- osoby z wykształceniem wyższym (ISCED 5 do 8) (*),
- całkowita liczba uczestników ⁽²⁾.

Wskaźniki te nie mają zastosowania do wsparcia z EFS + dla celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. 1), z wyjątkiem wskaźników: „liczba dzieci w wieku poniżej 18 r.ż.”, „ludzie młodzi w wieku od 18 do 29 lat”, „liczba uczestników w wieku 55 lat i starszych” oraz „całkowita liczba uczestników”.

W przypadku zbierania danych z rejestrów lub równoważnych źródeł państwa członkowskie mogą stosować definicje krajowe.

1.2. Inne wspólne wskaźniki produktu dotyczące uczestników są następujące:

- uczestnicy z niepełnosprawnościami (**),
- obywatele państw trzecich (*),
- uczestnicy obcego pochodzenia (*),
- mniejszości (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie) (**),
- osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym (*),
- uczestnicy z obszarów wiejskich (*) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Zgodnie z prawem krajowym.

⁽²⁾ Wskaźnik ten oblicza się automatycznie na podstawie wspólnych wskaźników produktu odnoszących się do statusu zatrudnienia, z wyjątkiem wsparcia z EFS + przyczyniającego się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. 1), w którym to przypadku należy podać całkowitą liczbę uczestników.

⁽³⁾ Wskaźnik ten nie ma zastosowania do wsparcia z EFS+ przyczyniającego się do osiągnięcia celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. 1).

▼B

Zbieranie danych jest konieczne tylko wtedy, gdy ma to zastosowanie i w odpowiednich przypadkach.

Wartości wskaźników wymienione w pkt 1.2 mogą być ustalone na podstawie wiarygodnych szacunków przedstawionych przez beneficjenta.

W przypadku wskaźników wymienionych w pkt 1.2 państwa członkowskie mogą stosować definicje krajowe, z wyjątkiem następujących wskaźników: „obywatele państw trzecich” i „uczestnicy z obszarów wiejskich”.

2. Wspólne wskaźniki produktu dotyczące podmiotów

Wspólne wskaźniki produktu dotyczące podmiotów są następujące:

- liczba objętych wsparciem administracji publicznych lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym,
- liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym przedsiębiorstw spółdzielczych i przedsiębiorstw społecznych).

W przypadku zbierania danych z rejestrów lub równoważnych źródeł państwa członkowskie mogą stosować definicje krajowe.

3. Wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego dotyczące uczestników

Wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego dotyczące uczestników są następujące:

- uczestnicy poszukujący pracy po opuszczeniu programu (*),
- uczestnicy biorący udział w kształceniu lub szkoleniu po opuszczeniu programu (*),
- uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po opuszczeniu programu (*),
- uczestnicy pracujący, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (*).

Wskaźniki wymienione w niniejszym punkcie nie mają zastosowania do wsparcia z EFS + przyczyniającego się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. I).

W przypadku gdy dane są zbierane z rejestrów lub równoważnych źródeł państwa członkowskie mogą stosować definicje krajowe.

4. Wspólne długoterminowe wskaźniki rezultatu dotyczące uczestników

Wspólne długoterminowe wskaźniki rezultatu dotyczące uczestników są następujące:

- uczestnicy pracujący, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (*),
- uczestnicy, których sytuacja na rynku pracy uległa poprawie, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (*).

Wskaźniki wymienione w niniejszym punkcie nie mają zastosowania do wsparcia z EFS + przyczyniającego się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. I).

W przypadku gdy dane są zbierane z rejestrów lub równoważnych źródeł państwa członkowskie mogą stosować definicje krajowe.

▼B

Wspólne długoterminowe wskaźniki rezultatu dotyczące uczestników przekazuje się do dnia 31 stycznia 2026 r. zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz w końcowym sprawozdaniu z wykonania, o którym mowa w art. 43 tego rozporządzenia.

Jako wymóg minimalny, wspólne długoterminowe wskaźniki rezultatu dotyczące uczestników muszą opierać się na reprezentatywnej próbie uczestników w ramach celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)–k). Należy zapewnić wiarygodność wewnętrzną próby tak, aby zebrane dane mogły być uogólnione na poziomie danego celu szczegółowego.

(*) Zgłaszane dane to dane osobowe zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679.

(**) Zgłaszane dane zawierają dane osobowe szczególnej kategorii, o której mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2016/679.

ZALĄCZNIK II

WSPÓLNE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ W RAMACH EFS+ UKIERUNKOWANYCH NA WŁĄCZENIE SPOŁECZNE OSÓB NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYCH W RAMACH CELU SZCZEGÓŁOWEGO OKREŚLONEGO W ART. 4 UST. 1 LIT. L), ZGODNIE Z ART. 7 UST. 5 AKAPIT PIERWSZY

Dane osobowe mają być przedstawione w podziale według płci (kobiety, mężczyźni, osoby niebinarne ⁽¹⁾).

1. Wspólne wskaźniki produktu dotyczące operacji kierowanych do osób

1.1. Wspólne wskaźniki produktu dotyczące uczestników są następujące:

- całkowita liczba uczestników,
- liczba dzieci w wieku poniżej 18 r.ż. (*),
- liczba ludzi młodych w wieku 18–29 lat (*),
- liczba uczestników w wieku 65 lat i starszych (*).

Wartości wskaźników wymienionych w pkt 1.1 mogą być ustalone na podstawie wiarygodnych szacunków przedstawionych przez beneficjenta.

1.2. Inne wspólne wskaźniki produktu są następujące:

- uczestnicy z niepełnosprawnościami (**),
- obywatele państw trzecich (*),
- liczba uczestników obcego pochodzenia (*), mniejszości (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie) (**),
- osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym (*).

Zbieranie danych jest konieczne tylko wtedy, gdy ma to zastosowanie i w odpowiednich przypadkach.

Wartości wskaźników wymienionych w pkt 1.2. mogą być ustalone na podstawie wiarygodnych szacunków przedstawionych przez beneficjenta.

(*) Zgłaszane dane to dane osobowe zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679.

(**) Zgłaszane dane zawierają dane osobowe szczególnej kategorii, o której mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2016/679.

⁽¹⁾ Zgodnie z prawem krajowym.

▼B*ZAŁĄCZNIK III***WSPÓLNE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE WSPARCIA Z EFS+ NA PRZECIWDZIAŁANIE DEPRYWACJI MATERIALNEJ****1. Wskaźniki produktu****1.1. Łączna wartość pieniężna rozdyskrybuowanej żywności i produktów****1.1.1. łączna wartość pomocy żywnościowej ⁽¹⁾;**

1.1.1.1. łączna wartość pieniężna żywności dla osób bezdomnych;

1.1.1.2. łączna wartość pieniężna żywności dla innych grup docelowych;

1.1.2. łączna wartość rozdyskrybuowanych towarów ⁽²⁾;

1.1.2.1. łączna wartość pieniężna towarów dla dzieci;

1.1.2.2. łączna wartość pieniężna towarów dla osób bezdomnych;

1.1.2.3. łączna wartość pieniężna towarów dla innych grup docelowych.

1.2. Łączna ilość rozdyskrybuowanej pomocy żywnościowej (w tonach) ⁽³⁾;

1.2.1. udział żywności, w przypadku której z programu pokryto jedynie koszty transportu, dystrybucji i magazynowania (w %);

▼C1

1.2.2. udział żywności współfinansowanej z EFS+ w łącznej ilości żywności rozdyskrybuowanej przez beneficjentów (w %).

▼B

Wartości wskaźników wymienionych w pkt 1.2.1 oraz 1.2.2 są ustalane na podstawie wiarygodnych szacunków przedstawionych przez beneficjenta.

2. Wspólne wskaźniki rezultatu**2.1. Liczba odbiorców końcowych otrzymujących pomoc żywnościową**

— liczba dzieci w wieku poniżej 18 r.ż.,

— liczba ludzi młodych w wieku 18–29 lat,

— liczba kobiet,

— liczba odbiorców końcowych w wieku 65 lat i starszych,

— liczba odbiorców końcowych z niepełnosprawnościami (*),

— liczba obywateli państw trzecich (*),

— liczba odbiorców końcowych obcego pochodzenia i należących do mniejszości (w tym społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie) (*),

— liczba bezdomnych odbiorców końcowych lub odbiorców końcowych dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym (*).

⁽¹⁾ Wskaźniki te nie mają zastosowania do wsparcia żywnościowego udzielanego pośrednio za pomocą bonów lub kart.

⁽²⁾ Wskaźniki te nie mają zastosowania do towarów dostarczanych pośrednio za pomocą bonów lub kart.

⁽³⁾ Wskaźniki te nie mają zastosowania do wsparcia żywnościowego udzielanego pośrednio za pomocą bonów lub kart.

▼B

2.2. Liczba odbiorców końcowych otrzymujących pomoc materialną

- liczba dzieci w wieku poniżej 18 r.ż.,
- liczba ludzi młodych w wieku 18–29 lat,
- liczba kobiet,
- liczba odbiorców końcowych w wieku 65 lat i starszych,
- liczba odbiorców końcowych z niepełnosprawnościami (*),
- liczba obywateli państw trzecich (*),
- liczba odbiorców końcowych obcego pochodzenia i należących do mniejszości (w tym społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie) (*),
- liczba bezdomnych odbiorców końcowych lub odbiorców końcowych dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym (*).

2.3. Liczba odbiorców końcowych korzystających z bonów lub kart

- liczba dzieci w wieku poniżej 18 r.ż.,
- liczba ludzi młodych w wieku 18–29 lat,
- liczba odbiorców końcowych w wieku 65 lat i starszych,
- liczba kobiet,
- liczba odbiorców końcowych z niepełnosprawnościami (*),
- liczba obywateli państw trzecich (*),
- liczba odbiorców końcowych obcego pochodzenia i należących do mniejszości (w tym społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie) (*),
- liczba bezdomnych odbiorców końcowych lub odbiorców końcowych dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym (*).

Wartości wskaźników wymienionych w pkt 2. mogą być ustalone na podstawie wiarygodnych szacunków przedstawionych przez beneficjenta.

(*) Stosowne mogą być definicje krajowe.

ZAŁĄCZNIK IV

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE KOMPONENTU EASI

Wskaźniki dotyczące komponentu EaSI

- liczba działań analitycznych,
- liczba działań w zakresie wymiany informacji i wzajemnego uczenia się,
- liczba eksperymentów społecznych,
- liczba działań w zakresie budowania zdolności i tworzenia sieci kontaktów,
- liczba obsadzonych miejsc pracy w ramach ukierunkowanych programów mobilności.

Dane dotyczące wskaźnika „liczba obsadzonych miejsc pracy w ramach ukierunkowanych programów mobilności” są zbierane tylko co dwa lata.